

Poētiski, ne triviāli

Diskusijas vērts ir arī Von Krahl teātra iestudējums “Tu esi daudz brīnīgāka/s šodien nekā rīt” (Sa oled täna ilusam kui homme) [1] Lauri Lagles (Lauri Lagle) režijā (viņš arī telpas autors). Lauri Lagle ir Igaunijā pazīstams un godalgots aktieris, režisors, dramaturgs. Radošajā komandā ir vēl vairāki zināmi vārdi, piemēram, Marika Vārika (Marika Vaarik), kas palikusi atmiņā no NO 99 trupas izrādēm, arī TV un kino aktieris Jērgens Līks (Jörgen Liik). Režisors un abi aktieri par darbu šajā iestudējumā šogad saņēmuši Igaunijas teātra balvu. Programmiņā pateicība izteikta starptautiski pazīstamam horeogrāfam Martam Kangro (Mart Kangro), igauņu mākslas vēsturniekam un dramaturgam Ēro Epneram (Eero Epner) un vēl vairākiem igauņu mākslas pasaulē pazīstamiem cilvēkiem. Tas uzjunda interesi.

Izrāde tiek spēlēta Tartu Ostas teātrī (Sadama Teater) un ir interesanta ar to, ka tā pamatā ir aptuveni 30 autoru dzeja, tostarp ne tikai igauņu un somu, bet arī Čārlza Bukovska, Vladimira Majakovska un (lepojies, latvieti!) Knuta Skujenieka. Arī te neiztiek bez sociālām refleksijām, lai gan teksts no darbības ir maksimāli atsvešināts.

Izrāde sākas kā ārstu piecminūte. Uz to vedina gandrīz baltie kostīmi un mizanscēna, kur visi sēž ap lielu, ovālu galdu. Izskatās, ka katram līdzī plānotājs, taču tās ir dzejas klades vai grāmatas. Arī tālāk iestudējuma gaitā dzeja mijas ar sociālām situācijām, attiecību dialogiem. Marika Vārika atveido Māti, taču tas drīzāk ir simboliskā, nevis sadzīviskā nozīmē. Izrāde veidota spilgtā vizualitātē, kur dominē tīras, gaišas krāsas – kā kostīmos, tā gaismu režijā, un tā sasaucas ar dzeju, veidojot savdabīgu virsslāņa vēstījumu, kam apakšā kā nenozīmīgas paliek sadzīviskās kaislības, teksti un darbības.

Lai arī tulkojumā grūti adekvāti uztvert dzeju, tās enerģētika darbojas, un man izrāde ir notikusi. Pilnam iespaidam citēšu Ēro Epneru: “Improvizējot viņi nerada stāstījumu vai figūras, bet tikai abstraktus, amorfus un ambivalentus mirkļus, ko nesaista ierasta loģika, tie drīzāk ir balstīti negaidītās asociācijās.”